

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 6 stycznia 1924 r.

w przedmiocie uprawy tytoniu w r. 1924.

Na podstawie art. 6 i 7 ustawy z dn. 1 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 47 poz. 409) o monopole tytoniowym, zarządza się co następuje:

§ 1. W roku 1924 uprawa tytoniu dozwolona jest:

- I. w województwie stanisławowskim w powiatach: horodeńskim, kolomyjskim, kosowskim, peczeniżyńskim, rohatyńskim, śniatyńskim, stanisławowskim i tłumackim;
- II. w województwie tarnopolskim w powiatach: borszczowskim, buczackim, czortkowskim, husiatyńskim, podhajeckim, skałackim, tarnopolskim, trembowelskim, zaleszczyckim i zbaraskim;
- III. w województwie wołyńskim w powiatach: krzemienieckim, dubieńskim i ostrogskim, tudzież w południowej części powiatu rówieńskiego po linię brzegu rzeki Horyń i w południowej części powiatu łuckiego po linię kolei Kowel-Zdołbunowo;
- IV. w województwie białostockim w powiatach: grodzieńskim i wołkowyskim;
- V. w województwie pomorskim w powiecie grudziądzkim;
- VI. w województwie śląskim w powiecie rybnickim.

§ 2. Na oznaczonym powyżej obszarze uprawy tytoniu może uprawiać tytoń tylko rolnik, który otrzymał urzędowe pozwolenie na tę uprawę.

§ 3. Udzielenie pozwolenia na uprawę tytoniu zależnem jest od następujących wymogów:

1. ogólna przestrzeń gruntu, zgłoszona pod uprawę w gminie, w której okręgu dozwolona ma być uprawa, obejmować musi najmniej 2 ha.
2. przestrzeń gruntu, zgłoszona pod uprawę przez jednego rolnika, nie może być mniejsza niż 500 mtr. kwadratowych w jednej nierozdzielonej całości.

Przeźrzeń gruntu pod uprawę, zgłoszona przez właściciela, względnie dzierżawcę większej posiadłości ziemskiej na obszarze uprawy tytoniu, wymienionym w § 1 p. I, II, nie może obejmować w gminie dopuszczonej do uprawy (§ 3 p. 1) mniej niż 1 ha, a w gminie niedopuszczonej do uprawy mniej niż 2 ha.

§ 4. Pozwolenie na uprawę tytoniu otrzymać mogą tylko ci rolnicy, którzy wedle obowiązujących ustaw mogą zawierać ważne umowy, i których rozporządzenie niniejsze od uprawy tytoniu nie wyklucza.

Od uprawy tytoniu są wykluczeni:

- a) osoby zasądzone za przemytnictwo lub za przekroczenie przepisów ustawy o monopole tytoniowym;

b) osoby, które nie zastosowały się do postanowień rozporządzenia z dnia 13 marca 1923 r. w przedmiocie uprawy tytoniu w roku 1923 (Dz. U. R. P. № 31, poz. 195) lub do zarządzeń, wydanych przez organa skarbowe, wzgl. Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego w przedmiocie uprawy tytoniu.

§ 5. Zgłoszenia o pozwolenia na uprawę tytoniu należy składać w urzędach lub komisjach wykupu tytoniu lub u wójta (naczelnika gminy) najpóźniej do dnia 15 marca 1924 r.

Zgłoszenie ma zawierać:

- a) imię i nazwisko zgłaszającego się,
- b) miejscowość, gminę, powiat,
- c) przestrzeń gruntu, przeznaczoną pod uprawę,
- d) dokładne określenie gruntu, przeznaczonego pod uprawę,
- e) gatunek tytoniu, który zgłaszający się zamierza uprawiać,
- f) pochodzenie nasienia, użytego do uprawy, ewent. żądanie dostarczenia nasienia przez Zarząd monopoli tytoniowego,
- g) oświadczenie zgłaszającego się, że obowiązuje się stosować się do przepisów i zarządzeń, dotyczących uprawy tytoniu, tudzież odsprzedać całą ilość zebranego tytoniu Skarbowi Państwa po cenach taryfowych, które ustanowi Minister Skarbu.

Zgłoszenie winno być zaopatrzone podpisem i pieczęcią urzędową wójta (naczelnika gminy).

§ 6. Wójtowie (naczelnicy gminy) mają złożone u nich zgłoszenia przedłożyć łącznie wszystkie z każdej gminy urzędowi, powołanemu do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu.

§ 7. Do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu powołane są:

1. dla obszarów wymienionych w § 1 I i II Inspektorat uprawy tytoniu w Zapłotowie, względnie podległe mu Urzędy wykupu tytoniu w Borszczowie, Jagielnicy i Monasterzyskach.
2. Dla obszaru wymienionego pod III Państwa Komisja uprawy i wykupu tytoniu w Krzemieńcu.
3. Dla obszaru wymienionego w § 1 IV, V i VI Inspektorat uprawy tytoniu w Warszawie.

§ 8. Urząd powołany do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu winien:

- a) w razie, jeżeli przeciw udzieleniu pozwolenia nie zachodzi żadna przeszkoda lub wątpliwość, wydać jaknajrychlej pozwolenie;
- b) w razie, gdy przeciw udzieleniu pozwolenia zachodzą przeszkody, załatwić zgłoszenie natychmiast odmownie;
- c) w razie, gdy zachodzą wątpliwości co do istnienia przeszkód przeciw udzieleniu pozwolenia, bezzwłocznie przeprowadzić odpowiednie dochodzenia w porozumieniu z właściwym organem kontroli skarbowej i stosownie do wyniku tych dochodzeń sprawę załatwić.

Wydanie pozwolenia na uprawę tytoniu, względnie odmowne załatwienie zgłoszenia, winno na-

stąpić bezwarunkowo tak, żeby zgłaszający się otrzymał odpowiedź na zgłoszenie najpóźniej do końca kwietnia 1924 r.

Odpowiedzi na zgłoszenia należy doręczać za pośrednictwem wójtów (naczelników gmin), sołtysów lub przez organa Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

O każdym udzieleniu pozwolenia na uprawę tytoniu należy zawiadomić właściwy terytorjalnie organ kontroli skarbowej.

§ 9. Urzędy, powołane do wydawania pozwoleń na uprawę tytoniu, mają do dnia 1 lipca 1924 r. przedłożyć Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego wykaz udzielonych pozwoleń. Wykaz ten zestawiony według powiatów, ma zawierać miejscowość, gminę, przestrzeń gruntu, zgłoszoną pod uprawę w każdej miejscowości i gatunek tytoniu do uprawy zgłoszonego.

§ 10. Plantator, przyjmując pozwolenie na uprawę tytoniu, poddaje się temsamem urzędowej kontroli, oraz przepisom i zarządzeniom, dotyczącym uprawy tytoniu.

Przy urzędowych czynnościach organów kontrolujących uprawę obowiązany jest plantator albo osobiście być obecnym, albo upoważnić do zastępstwa inną osobę, a w razie potrzeby być przy tych czynnościach osobiście pomocnym, lub też dostarczyć robotników, tudzież udzielać wszelkich wyjaśnień.

§ 11. Pozwolenie na uprawę tytoniu ważne jest tylko dla tej osoby, na której nazwisko opiewa i tylko dla gruntu i przestrzeni, w pozwoleniu oznaczonych.

§ 12. Pozwolenie na uprawę może być wyjątkowo przeniesione na inną osobę w następujących wypadkach:

- a) gdy podczas uprawy zajdzie zmiana w osobie użytkowcy gruntu, na którym tytoń jest uprawiany, a to w wskutek sprzedaży, wdzierżawienia i t. p., natenczas osoba, która otrzymała pozwolenie, obowiązana jest o zasługłej zmianie donieść przedkładając pozwolenie do dni 8 organowi Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, powołanemu do nadzorowania uprawy tytoniu. Organ ten uwidoczni zmianę w osobie plantatora w pozwoleniu i doniesie o niej urzędowi, który pozwolenie wydał. Przez przyjęcie pozwolenia przez nowego użytkowcę gruntu przechodzą na niego wszystkie prawa i obowiązki, połączone z posiadaniem pozwolenia;
- b) gdy posiadacz pozwolenia umrze — pozwolenie przechodzi na jego spadkobiercę lub następcę prawnego. W tym wypadku nie jest wymagane doniesienie o zmianie w osobie plantatora.

§ 13. Gdy plantator zmienia grunt zgłoszony pod uprawę na inny, obowiązany jest o tem donieść najpóźniej do dnia 15 czerwca 1924 r. organowi Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, powołanemu do nadzoru plantacji. Organ ten uwidoczni tę zmianę w pozwoleniu na uprawę.

§ 14. Gdy plantator zwiększa lub zmniejsza przestrzeń gruntu w pozwoleniu oznaczoną, obowiązany jest zawiadomić o tem najpóźniej do dnia 15 czerwca 1924 r. organ Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, powołany do nadzoru plantacji, który uwidoczni tę zmianę w pozwoleniu.

§ 15. Zmniejszenie przestrzeni gruntu do uprawy zgłoszonego przez gminę lub plantatora poniżej najmniejszego wymiaru, oznaczonego w § 3, może pociągnąć za sobą, o ile nie zostanie usprawiedliwione, wykluczenie gminy względnie plantatora od uprawy tytoniu w roku następnym, a nadto dla plantatora karę konwencjonalną w wysokości 10% ceny wykupna za odstawiony surowiec tytoniowy.

Jako usprawiedliwienie niedotrzymania najmniejszej przepisanej przestrzeni będzie uważane przedstawienie przez gminę względnie plantatora, dowodu, że poczyniono przygotowania do uprawy tytoniu w oznaczonym rozmiarze, że jednak nie można było przeprowadzić uprawy w tym rozmiarze wskutek wydarzeń którym plantator nie mógł zapobiec (np. pосуha, powódź i t. p.).

O tych wypadkach obowiązany jest wójt (naczelnik gminy) względnie plantator, donieść w przeciągu 3 dni organowi Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego powołanemu do dozoru plantacji, który to organ to usprawiedliwienie w pozwoleniu na uprawę tytoniu zanotuje.

§ 16. Osoba, która zrzeka się pozwolenia na uprawę tytoniu, obowiązana jest to pozwolenie najdalej do 30 czerwca 1924 r. złożyć organowi Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego powołanemu do nadzoru plantacji, a tenże organ zwróci je urzędowi, który to pozwolenie wydał.

§ 17. Plantator obowiązany jest do czasu odstawienia zbioru tytoniu Skarbowi Państwa o każdym elementarnem lub innym bez winy jego powstałym zdarzeniu, które spowodowało zniszczenie lub uszkodzenie uprawianego przez niego tytoniu, donieść do 8 dni organowi Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego powołanemu do nadzoru plantacji.

§ 18. Osobom, które otrzymały pozwolenie na uprawę tytoniu, wyda urząd powołany do wydawania pozwoleń na uprawę bezpłatnie nasienie do uprawy tytoniu. W tym wypadku nie wolno tym osobom użyć innego nasienia do uprawy pod zagrożeniem wykluczenia od uprawy tytoniu w roku następnym.

§ 19. Na obszarach wymienionych w § 1 pod I i II wolno uprawiać tytoń tylko z nasienia, dostarczonego przez Dyрекcję Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 20. Uprawa innych ziemiopłodów pomiędzy roślinami tytoniowymi jest zakazana; przekroczenie tego zakazu pociągnie za sobą wykluczenie plantatora tytoniu od uprawy tytoniu w roku następnym.

§ 21. Produkcja nasienia jest dozwolona wyłącznie tylko na zamówienie urzędu, który wydał pozwolenie na uprawę. Plantatorowie obowiązani są w razie zamówienia nasienia zgodzić się na wybór potrzebnej ilości roślin nasiennych na ich planta-

cjach. Zrywanie liści z roślin, wybranych na nasienie, może nastąpić tylko za zezwoleniem urzędu, który nasienie zamówił. Plantatorowie u których nasienia nie zamówiono, winni pędy wierzchołkowe i paczki kwiatów bezwarunkowo obłamywać.

§ 22. Za wzorowe prowadzenie uprawy tytoniu będą przyznane plantatorom nagrody pieniężne (premie) przy odstawieniu zbioru Skarbowi Państwa.

§ 23. Plantatorom, którzy na podstawie uzyskanego pozwolenia będą uprawiali tytoń na przestrzeni przynajmniej 1 ha udzielić może Dyрекcja Polskiego Monopolu Tytoniowego za odpowiedniemi zabezpieczeniem bezprocentowe zaliczki pieniężne na rachunek należności za dostarczony tytoń.

§ 24. Zaniechanie ze strony plantatora, względnie gminy przepisanego w §§ 12a, 13, 14, 15, 16 i 17 doniesienia, pociąga za sobą wykluczenie od uprawy tytoniu w roku przyszłym niezależnie od ewentualnych kar, przepisanych w ustawie o monopolu tytoniowym.

§ 25. Uprawa tytoniu podlega urzędowemu nadzorowi. Nadzór ten wykonywują organy Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, kontroli skarbowej, policji państwowej, żandarmerji wojskowej oraz wojskowej straży granicznej.

Celem tego nadzoru jest stwierdzenie, czy plantator spełnia wszystkie swoje zobowiązania, przyjęte z uzyskaniem pozwolenia na uprawę tytoniu, tudzież czy nie dopuszcza się przekroczeń przepisów ustawy o monopolu tytoniowym względnie rozporządzeń, dotyczących uprawy tytoniu.

Organa powołane do wykonywania nadzoru, uprawnione są do wstępu na grunt na którym tytoń jest uprawiany i do wszystkich miejsc i schowków, w których plantator tytoń przechowuje. Te czynności należy wykonywać w obecności plantatora lub członka jego rodziny oraz członka zwierzchności gminy.

Każdy urząd, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu, tudzież organ Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, który sprawuje nadzór nad uprawą tytoniu, obowiązany jest prowadzić kataster plantatorów tytoniu swego okręgu. W katastrze tym zapisywać należy zmiany w osobie plantatora, w gruncie i przestrzeni uprawy, doniesienia plantatora i stwierdzone przekroczenia przepisów o uprawie.

§ 26. Na zasadzie § 21 ustawy o monopolu tytoniowym wójtowie (naczelnicy gmin) obowiązani są współdziałać w przyjmowaniu zgłoszeń o pozwolenie na uprawę tytoniu stosownie do postanowień §§ 5 i 6 niniejszego rozporządzenia, wspierać organa powołane do wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu, w wykonywaniu ich czynności i uczestniczyć na żądanie tych organów w ich czynnościach, wreszcie podawać zgodnie z prawdą informacje w sprawach uprawy tytoniu.

§ 27. Ceny wykupne, sposób i termin dostawy tytoniu ustanowią odrębne rozporządzenia.

§ 28. Warunki uprawy tytoniu dla celów ściśle naukowych i doświadczalnych określi w każdym poszczególnym wypadku Dyрекcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Pozwolenie na uprawę tytoniu w tych celach mogą otrzymać tylko instytucje publiczne (zakłady naukowe, rolnicze i t. p.).

Zgłoszenia o pozwolenie na tę uprawę należy składać za pośrednictwem Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*
